

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOFIZYCZNEGO W ROKU 2017

Informacje ogólne

W końcu roku 2017 Polskie Towarzystwo Geofizyczne liczyło trzystu dwudziestu dwóch członków, w tym szesnastu honorowych. Liczba członków w stosunku do roku 2016 zmniejszyła się o cztery osoby. W roku 2017 odeszli na zawsze: Jan Sadoń z Oddziału Krakowskiego, Wacław Plenzler z Oddziału Poznańskiego i Witold Strupczewski z Oddziału Warszawskiego.

21 lutego 2017 odbyło się walne zgromadzenie Towarzystwa, na którym dokonano, w związku z upływem czteroletniej kadencji Zarządu Głównego, wyboru nowych władz PTGeof. Wcześniej odbyły się walne zgromadzenia w oddziałach, na których wybrano władze lokalne.

Zarząd Główny (od 21 II 2017)

Prezes – Rajmund Przybylak; wiceprezesi – Halina Lorenc, Joanna Wibig; sekretarz generalny – Jerzy Szkutnicki, skarbnik – Zbigniew Czechowski; członkowie Prezydium ZG: Alfred Dubicki, Urszula Kossowska-Cezak, Wojciech Ożga, Andrzej Arażny, Krystyna Bryś, Agnieszka Wypych. Ponadto: sekretariat – Jolanta Krupa-Marchlewska, główna księgowa – Janina Warpechowska.

Główna Komisja Rewizyjna: przewodnicząca – Magdalena Bogucka; członkowie – Krzysztof Fortuniak, Renata Kuśmierek-Tomaszewska, Jacek Leśny, Mirosław Miętus.

Oddziały

Oddział Bałtycki (Gdynia): przewodniczący – Mirosław Miętus; zastępca – Anna Styszyńska; sekretarz – Janusz Filipiak; skarbnik – Beata Kowalska; członek zarządu – Marzenna Szto Bryn.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Grzegorz Kruszeński; członkowie – Michał Marosz, Elżbieta Łysiak-Pastuszek.

Oddział Katowicki: przewodnicząca – Ewa Łupikasza; zastępca – Tadeusz Magiera; sekretarz – Dariusz Ignatiuk; skarbnik – Leszek Ośrówka.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Damian Absalon; członkowie – Janina Fudała, Małgorzata Wysocka.

Oddział Krakowski: przewodnicząca – Danuta Limanówka; zastępca – Piotr Struzik; sekretarz – Magdalena Retman-Rakoczy; skarbnik – Robert Pyrc; członkowie zarządu – Michał Kasina, Leszek Kowanetz, Wanda Wilczyńska-Michalik.

Komisja Rewizyjna: przewodnicząca – Elżbieta Cebulak; członkowie – Janina Trepińska, Zbigniew Ustrnul.

Oddział Lubelski: przewodniczący – Krzysztof Bartoszek; zastępca – Sylwester Wereski; sekretarz – Agnieszka Krzyżewska; skarbnik – Anna Bilik; członek zarządu – Sławomir Gaweł.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Marcin Siłuch; członkowie – Jerzy Kozyra, Bogusław Michał Kaszewski.

Oddział Łódzki: przewodnicząca – Joanna Wibig; zastępca – Mariusz Siedlecki; sekretarz – Agnieszka Podstawczyńska; skarbnik – Włodzimierz Pawlak; członek zarządu – Jan Degirmendżić.

Komisja Rewizyjna: przewodnicząca – Iwona Gajda-Pijanowska; członkowie – Piotr Piotrowski, Jerzy Neuhorn.

Oddział Pomorski (Toruń): przewodniczący – Andrzej Araźny; zastępca – Bogdan Bąk; sekretarz – Tymoteusz Bolewski; skarbnik – Tomasz Strzyżewski; członkowie zarządu – Renata Kuśmerek-Tomaszewska, Leszek Łabędzki, Rajmund Przybylak.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Jerzy Peszek; członkowie – Rajmund Skowron, Przemysław Wyszynski.

Oddział Poznański: przewodniczący – Jacek Leśny; sekretarz – Bogdan Chojnicki; skarbnik – Ryszard Sziwa; członkowie zarządu – Sadžide Murat-Błażejewska, Bogumił Nowak.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Wojciech Czarniecki; członek – Romana Koczorowska.

Oddział Warszawski: przewodnicząca – Halina Lorenz; zastępca – Wojciech Ożga; sekretarz – Marianna Sasim; skarbnik – Krystyna Konca-Kędzińska; członko-

wie zarządu – Urszula Kossowska-Cezak, Ryszard Balcer.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Michał Cerań; członkowie – Krystyna Pianko-Kluczyńska, Katarzyna Rozbicka.

Oddział Wrocławski: przewodnicząca – Krystyna Bryś; zastępca – Piotr Ropuszyński; sekretarz – Radosław Stodolak; skarbnik – Barbara Wilk-Stawarz; członkowie zarządu – Wojciech Jakubowski, Joanna Kajewska-Szkudlarek, Olga Szarska.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Aleksander Ciołk; członkowie – Włodzimierz Czamara, Marcin Wdowikowski.

Oddział Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej: przewodnicząca – Anna Odzimek; zastępca – Zbigniew Czechowski; sekretarz – Marek Kubicki; skarbnik – Beata Dziak-Jankowska; członkowie zarządu: Waldemar Józwiak, Sławomir Maj.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Ryszard Balcer; członkowie – Zbigniew Kłós, Krzysztof Teisseyre.

Podstawowe formy działania

Działalność Towarzystwa była realizowana zgodnie ze statutem, wskazaniem Walnego Zgromadzenia oraz szczegółowymi ustaleniami Zarządu Głównego i jego Prezydium. W roku 2017 główną uwagę poświęcono konferencji z okazji jubileuszu 70-lecia Polskiego Towarzystwa Geofizycznego pt. *Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich*, której organizatorem był Oddział Łódzki.

Działalność publikacyjna była skupiona na reorganizacji procedur wydawniczych oraz zmianie składu zespołu redakcyjnego czasopisma *Przegląd Geofizyczny*. Ponadto poszukiwano możliwości wydania kroniki Ryszarda Girgusia pt. *Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych wydarzeniach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich od XVII do XIX wieku*. Uzyskano zgodę IMGW-PIB na współpracę, w ramach której Instytut zapewni redakcję techniczną i środki na druk, PTGeof. natomiast wykona redakcję naukową.

W oddziałach zorganizowano trzydzieści trzy seminaria. Członkowie Towarzystwa wygłosili dwadzieścia cztery referaty i przedstawili piętnaście posterów na konferencji jubileuszowej. Poza tym uczestniczyli z ramienia swoich instytucji w licznych konferencjach, seminariach krajowych i zagranicznych. Wielu uczestników wygłosiło referaty lub komunikaty. Była to również okazja do zaprezentowania Towarzystwa i dorobku jego członków na forum międzynarodowym oraz do nawiązania kontaktów z pracownikami nauki z różnych środowisk. Współpracowano z uczelniami, szkołami, samorządami lokalnymi oraz ze środkami masowego przekazu.

Sytuacja materialna PTGeof.

Zmiana wysokości składek członkowskich i zwiększenie kwoty, jaką oddziały przekazują na rzecz Zarządu Głównego, poprawiła nieco sytuację finansową Towarzystwa. Za ten wysiłek Zarząd Główny składa serdeczne podziękowania członkom Towarzystwa i zarządom oddziałów. Niemniej sytuacja materialna jest ciągle trudna. W ubiegłym roku otrzymaliśmy wsparcie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) na publikację *Przeglądu Geofizycznego* w wersji internetowej i na program antyplagiatowy, natomiast nie otrzymujemy dofinansowania na wydawanie czasopisma w wersji papierowej. W dalszym ciągu w wielu oddziałach budzą niepokój zaległości w opłatach składek członkowskich. W okresie sprawozdawczym nie prowadzono żadnej działalności gospodarczej, co stanowi z pewnością niewykorzystany potencjał wsparcia budżetu. W związku z powyższym, Zarząd Główny zaleca oddziałom wystosowanie apelu do członków Towarzystwa o regularne wpłaty składek. Zarząd Główny zachęca również do podejmowania prac naukowych i ekspertyz na zlecenie innych instytucji.

Organ Towarzystwa – kwartalnik *Przegląd Geofizyczny*

Przegląd Geofizyczny od 70 lat pozostaje organem Towarzystwa. Pomimo różnych przeszkód, przemian organizacyjnych, transformacji ustrojowej i trudności finansowych jest niezmiennie oddawany do rąk naszych czytelników. Należy to zawdzięczać społecznemu oddaniu wielu naszych koleżanek i kolegów.

W minionym roku nastąpiły zmiany personalne w składzie Komitetu Redakcyjnego. Rezygnację złożyli: redaktor naczelna Ewa B o g d a n o w i c z (marzec 2017), a następnie (w roku 2018) sekretarz naukowy i redaktor językowy Urszula K o s s o w s k a - C e z a k oraz sekretarz redakcji Michał O s o w i e c.

Nowym redaktorem naczelnym został Zbigniew C z e c h o w s k i, zastępcą – Joanna Wibig, a sekretarzem redakcji – Rafał S t e p n o w s k i (z IMGW-PIB). Redaktor naczelny zaproponował zmiany organizacyjne, powołując pięciu redaktorów działowych, tzw. redaktorów tematycznych, o rozszerzonym zakresie obowiązków. Powołani zostali: Joanna Wibig – meteorologia, Janina T r e p i ń s k a – klimatologia, Artur M a g n u s z e w s k i – hydrologia, Piotr Ś r o d a – fizyka wnętrza Ziemi i Barbara P o p i e l a w s k a – fizyka przestrzeni okołoziemskiej.

Przegląd Geofizyczny ukazuje się w wersji internetowej i tradycyjnej. Wersję tradycyjną wydajemy bez dofinansowania MNiSW. Podtrzymano deklarację przekazywania papierowych egzemplarzy czasopisma do bibliotek, na wymianę międzynarodową oraz na żądanie ograniczonej liczbie członków. Wersja internetowa periodyku przesyłana jest w formacie pdf do przewodniczących oddziałów, którzy zajmują się jej kolportażem wśród członków oddziałów zgodnie z potrzebami. Jednocześnie na stronie internetowej Towarzystwa regularnie umieszczane są zeszyty historyczne *Przeglądu*.

Działalność Zarządu Głównego i Oddziałów PTGeof.

Zarząd Główny

21 II 2017 roku zorganizowano walne zgromadzenie Towarzystwa, na którym wybrano Prezesa, Zarząd Główny i Główną Komisję Rewizyjną. Powołano i ukonstytuowano nowy Zarząd Główny, jego prezydium oraz Komisję Rewizyjną.

Odbyło się sześć zebrań prezydium Zarządu Głównego (21 II, 27 III, 15 V, 19 VI, 13 IX, 6 XII). Szczegółowe sprawozdania z zebrań są zamieszczone na stronie internetowej <http://ptgeof.imgw.pl/>.

Upowszechnianie wiedzy

Jubileusz 70-lecia Polskiego Towarzystwa Geofizycznego postanowiono uczcić zorganizowaniem konferencji pn. *Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich*. Zadanie to powierzono Oddziałowi Łódzkiemu pod przewodnictwem J. Wibig. Pozyskano patronaty IMGW-PIB, Polskiej Akademii Nauk, Rektora Uniwersytetu Łódzkiego i Prezydenta Miasta Łodzi. Próby uzyskania dofinansowania ze strony MNiSW nie przyniosły rezultatu, mimo to konferencja została dobrze zorganizowana i miała pozytywny odbiór wśród uczestników.

Działalność wydawnicza

W wyniku rezygnacji redaktor naczelnej E. Bogdanowicz i zapowiedzianej rezygnacji sekretarza naukowego i redaktora językowego U. Kossowskiej-Cezak oraz sekretarza redakcji M. Osowca, należało powołać ich następców, a także wprowadzić odpowiednie zmiany w sposobie pozyskiwania materiałów do publikacji, redagowania, przygotowania do druku i dystrybucji czasopisma. Poszukiwano możliwości zwiększenia zakresu tematycznego. Wiele uwagi poświęcono szansom podwyższenia oceny punktowej czasopisma, jak również stworzeniu warunków do jego kontynuacji. W rezultacie tych działań podjęto kroki, mające na celu uzyskanie tzw. numeru DOI (*Digital Object Identifier*) oraz wprowadzenie czasopisma do baz danych Scopus i POL-index. Zaproponowano również poszerzenie zakresu publikowanego materiału, zwłaszcza zagadnień dotyczących hydrologii. Z dużą uwagą należy też śledzić zalecenia MNiSW odnośnie do polityki wydawniczej. Ponadto podjęto decyzję, że w zeszycie jubileuszowym przedstawiony zostanie spis literatury z ostatnich dziesięciu lat, a z okazji 75-lecia Towarzystwa zostanie opublikowany pełny spis z wszystkich lat.

W ramach działalności wydawniczej podjęto próbę opublikowania kroniki R. Girusia pt. *Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich w wiekach XVII do XIX*. Praca ta będzie kontynuacją dzieła z 1965 roku pod tym samym tytułem, obejmującego okres od X do XVI wieku, której autorami byli R. Girus i W. Strupczewski. Przy tej okazji proponowano dodruk pierwszej części, której nakład jest wyczerpany, a cieszy się ona nadal dużym zainteresowaniem. Przedmowę do drugiej części kroniki napisze R. Przybylak, a redakcję

naukową zapewnią U. Kossowska-Cezak i H. Lorenc. Na recenzentów zaproponowano klimatologa Bogusława Michała Kaszewskiego i historyka Piotra Olińskiego. Uzyskano zgodę i gotowość IMGW-PIB na współpracę wydawniczą przy publikacji tego dzieła, w tym redakcję techniczną pod kierunkiem R. Stepnowskiego oraz druk.

Inne rodzaje działalności Zarządu Głównego

Najistotniejsze sprawy rozważane na zebraniach Prezydium:

- R. Przybylak zaproponował utworzenie Oddziału PTGeof. w Szczecinie oraz podjął się przeprowadzenia wstępnych rozmów i oceny możliwości organizacji oddziału.
- Opiekę nad stroną internetową PTGeof. powierzono J. Wibig oraz podjęto próbę utworzenia połączeń strony głównej z oddziałami.
- R. Przybylak zaproponował organizację cyklicznej szkoły klimatologii. W wyniku dyskusji postanowiono nadać jej nazwę i charakter warsztatów, a próbę jej organizacji podjąć wraz z IMGW-PIB. Skłania ku temu nowoczesny sprzęt pomiarowy i informatyczny, jak również wyspecjalizowany personel Instytutu. Pracownicy IMGW-PIB mieliby natomiast szansę poszerzyć wiedzę teoretyczną poprzez kontakt ze środowiskiem akademickim.

Podsumowując działalność Zarządu Głównego, należy mieć na uwadze, że był to pierwszy rok pracy nowych władz Towarzystwa, co częściowo wpłynęło na zmianę charakteru podejmowanych działań. Dużo wysiłku wymagała reorganizacja procesu wydawniczego naszego czasopisma. Poza tym niejasna polityka władz odnośnie do towarzystw naukowych stwarza znaczne trudności dla działalności społecznej, co wpływa na przyznawanie środków na działalność publikacyjną i upowszechnianie wiedzy.

Oddziały PTGeof.

Oddział Bałtycki

Stan osobowy oddziału, choć nieformalnie, to systematycznie się zmniejsza. Brak jest komunikacji z niektórymi osobami, które zakończyły działalność zawodową. Pewnej dezintegracji uległ zespół reprezentujący Akademię Morską w Gdyni. Brak jest również przejawów działalności osób ze środkowego i zachodniego Pomorza.

W ramach działalności naukowej i popularyzacji wiedzy oddział zorganizował seminarium naukowe (23 III 2017) o tytule nawiązującym do tematyki Światowego Dnia Meteorologii *Zrozumieć chmury*. Przedstawiono na nim dwa referaty:

- J. Filipiak (UG oraz IMGW-PIB) – *Międzynarodowy Atlas Chmur – nowe oblicze w cyfrowej erze informacji*;
 - M. Miętus (UG) – *Chmury a klimat*.
- Podczas konferencji jubileuszowej PTGeof. wygłoszono trzy referaty:
- J. Filipiak – *Rekonstrukcja serii opadów atmosferycznych w Gdańsku w okresie pomiarów instrumentalnych*;

- M. Miętus – *Istota zjawisk ekstremalnych – metoda analizy występowania*;
- J. Filipiak, R. Przybylak, P. Oliński – *Najdłuższa w świecie kronika pogodowa (1721 do 1786) Gottfrieda Reygera dla Gdańska jako źródło lepszego zrozumienia zmienności klimatu* (wspólnie z Oddziałem Pomorskim)

oraz przedstawiono trzy postery.

Oddział Bałtycki PTGeof. współpracował z innymi stowarzyszeniami naukowymi: Gdańskim Towarzystwem Naukowym, Polskim Towarzystwem Geograficznym, Sekcją Fizyki Morza Komitetu Badań Morza PAN oraz Polskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk o Ziemi. Dzięki temu oddział współuczestniczył w organizacji kilku innych spotkań naukowych o tematyce geograficznej i podróżniczej. Rozwijano współpracę z popularnonaukowym portalem <http://naukaoklimacie.pl/>.

Oddział Katowicki

Oddział liczy dwudziestu jeden członków. Opłaty składkowe uiszczyło piętnaście osób. W ostatnim okresie, od października 2016 r., oddział uległ dużej transformacji – zmienił się zarząd i przewodniczący oraz siedziba, która obecnie znajduje się na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu. Sukcesywnie powiększa się liczba członków. Zaistniałe zmiany dają nadzieję na ożywienie funkcjonowania oddziału.

Podczas konferencji jubileuszowej w Łodzi przedstawiono dwa referaty:

- Z. Bielec-Bakowska, K. Piotrowicz – *Krótkoterminowe zmiany ciśnienia atmosferycznego w Polsce (1951-2015)* (wspólnie z Oddziałem Krakowskim);
- E. Łupikasa, T. Niedźwiedz – *Ekstremalne inwersje temperatury minimalnej w przygrunтовой warstwie powietrza w profilach 5-100 cm i 2-100 m w Sosnowcu* (wspólnie z Oddziałem Krakowskim).

Zorganizowano następujące seminaria i spotkania:

- Otwarte zebranie Oddziału PTGeof. – *Prezentacja instytucji, których pracownicy są członkami Oddziału PTGeof*;
- Współorganizacja sympozjum *2nd International Symposium of Soil Physics* w Instytucie Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze (Book of Abstracts: <http://www.ptgeof.us.edu.pl/wp-content/uploads/2017/03/Book-of-Abstracts-Zabrze-2017.02.08-po-konf.pdf>);
- Seminarium z okazji Światowego Dnia Meteorologii oraz Światowego Dnia Wody w siedzibie IMGW-PIB w Katowicach;
- Otwarte zebranie oddziału PTGeof. na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ w Sosnowcu – prezentacja Studenckiego Koła Naukowego Geofizyków PREM.

Podpisano list intencyjny dotyczący współpracy naukowej i dydaktycznej między Oddziałem Katowickim PTGeof. a Studenckim Kołem Naukowym Geofizyków PREM.

Członkowie oddziału opublikowali piętnaście artykułów w renomowanych czasopismach znajdujących się w bazie JCR i w części A listy MNiSW oraz liczne opracowania w czasopiśmie krajowym i materiałach pokonferencyjnych.

Członkowie Oddziału Katowickiego uczestniczyli w spotkaniach o charakterze popularnonaukowym ze studentami i młodzieżą w województwie śląskim,

m.in. w Śląskim Festiwalu Nauki. Wyniki prac członków oddziału zostały zaprezentowane na konferencjach międzynarodowych oraz licznych konferencjach i seminariach krajowych.

Oddział Krakowski

Oddział liczy czterdziestu siedmiu członków, w tym pięciu honorowych: Elżbieta Cebulak, Maria Horawska, Tadeusz Niedźwiedź, Leszek Starkel, Janina Trepińska. W ostatnim roku odszedł na zawsze Jan Sadoń. Członkowie oddziału reprezentują ośrodki naukowe: IMGW-PIB, Uniwersytet Rolniczy, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Śląski, PAN.

Zorganizowano wraz z IMGW-PIB Oddział w Krakowie uroczyste seminarium w ramach obchodów Światowego Dnia Meteorologii, na którym wygłoszono następujące referaty:

- D. Matuszko – *Nowa klasyfikacja chmur*;
- T. Niedźwiedź – *Sytuacje synoptyczne sprzyjające wysokim opadom w Polsce Południowej*;
- R. Konieczny, J. Depta, R. Pyrc – *Powodzie w Krakowie: dawne przypadki, współczesne zagrożenia*;
- Malota – *Wezbranie w lipcu 2016 roku w województwie pomorskim*.

Członkowie oddziału uczestniczyli w konferencji jubileuszowej PTGeof. w Łodzi, gdzie wygłosili następujące referaty:

- Wypych, A. Sulikowska, Z. Ustrnul, D. Czekierda – *Wieloletnia zmienność letnich ekstremów termicznych w Polsce*;
- L. Starkel, E. Cebulak, P. Gębica, D. Limanówka, R. Pyrc – *Znaczenie barier górskich w występowaniu opadów w Karpatach*;
- U. Kossowska-Cezak, R. Twardosz – *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich* (wspólnie z Oddziałem Warszawskim);
- Z. Bielec-Bakowska, K. Piotrowicz – *Krótkoterminowe zmiany ciśnienia atmosferycznego w Polsce (1951-2015)* (wspólnie z Oddziałem Katowickim);
- E. Łupikasa, T. Niedźwiedź – *Ekstremalne inwersje temperatury minimalnej w przygruntowej warstwie powietrza w profilach 5-100 cm i 2-100 m w Sosnowcu* (wspólnie z Oddziałem Katowickim).

Przedstawiciele oddziału brali udział w licznych kursach i konferencjach, również jako wykładowcy w zakresie opracowywania i wdrażania produktów satelitarnych oraz szkoleń. Uczestniczyli w konferencjach dotyczących zmian klimatu, zagrożeń, zdrowia. W *Przeglądzie Geofizycznym* ukazała się publikacja: Kossowska-Cezak U., Twardosz R., 2017, *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich*, 1-2, 29-41. Ponadto opublikowano kilka artykułów w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Współpracowano ze szkołami, udzielając konsultacji z zakresu nauk geofizycznych. Udzielano wywiadów w środkach masowego przekazu oraz konsultacji władzom lokalnym odnośnie do zmian klimatu oraz występowania groźnych zjawisk. Współorganizowano warsztaty terenowe podczas konferencji samorządowej. Uczestniczono w jubileuszu 725-lecia miasta Zator. Współpracowano ze sztabami kryzysowymi, bez-

pieczeństwa ekologicznego i energetycznego. Oddział prowadzi stronę internetową www.ptgeof.pl.

Oddział Lubelski

Oddział liczy dwudziestu pięciu członków, w tym honorowego Wojciecha Warakomskiego. W ostatnich miesiącach do Towarzystwa przystąpiło czterech nowych członków. Zebrano 50% składek członkowskich.

Odbyło się pięć seminariów naukowych, jedno z nich zorganizowano wspólnie z Oddziałem Lubelskim Polskiego Towarzystwa Geograficznego, na których wygłoszono następujące referaty:

- P. Kotas (IMGW-PIB) – *Zmienność i różnicowanie typów cyrkulacji atmosferycznej w Polsce w ujęciu mezoskalowym*;
- A. Krzyżewska (UMCS) – *Najgroźniejsi masowi zabójcy – czyli rzecz o falach upałów i ich skutkach*;
- Z. Michalczyk (UMCS), odczyt wspólny z Oddziałem Lubelskim Polskiego Towarzystwa Geograficznego – *Stan i zmiany zasobów wody w aglomeracji lubelskiej*;
- G. Kołodziej (UMCS) – *Charakterystyka wybranych zjawisk meteorologicznych w Lublinie w latach 1951-2010*;
- S. Wereski, A. Bilik (UMCS) – *Typy pogody w Lublinie w okresie 1951-2010*.

W roku 2017 członkowie Oddziału Lubelskiego uczestniczyli w konferencjach naukowych, seminariach, zjazdach, sesjach i warsztatach, na których byli autorami lub współautorami referatów oraz posterów. Podczas konferencji jubileuszowej w Łodzi wygłoszono dwa referaty:

- A. Krzyżewska, S. Wereski – *Warunki biometeorologiczne podczas wyjątkowo silnej fali upałów w Polsce w sierpniu 2015 roku*;
- A. Krzyżewska, S. Wereski, M. Nowosad – *Zróżnicowanie termiczne Lubelszczyzny podczas wyjątkowo silnej fali upałów w sierpniu 2015 roku*.

Przedstawiono również trzy postery.

W roku 2017 ukazało się kilkanaście publikacji członków oddziału. Były to rozdziały w monografiach i prace oryginalne, wśród których kilka zostało opublikowanych w języku angielskim w czasopismach indeksowanych JCR. Problematyką poruszaną w publikacjach była głównie meteorologia, klimatologia i agrometeorologia.

Członkowie oddziału wygłosili kilkanaście pogadańek popularnonaukowych dla młodzieży szkolnej na temat zjawisk atmosferycznych i obserwacji meteorologicznych, połączonych ze zwiedzaniem obserwatorium meteorologicznego UMCS w Lublinie i stacji meteorologicznej IUNG w Puławach.

W lokalnej prasie ukazały się artykuły, notatki z wywiadów dotyczących aktualnych i prognozowanych stanów pogody. Udzielono również wywiadów telewizyjnych, radiowych i prasowych. Opracowano i opublikowano w Internecie kilkadziesiąt informacji o warunkach pogodowych. Członkowie wzięli udział w Drzwiach Otwartych UMCS oraz w imprezie popularyzatorsko-edukacyjnej pod nazwą *Dzień Ziemi*.

Prowadzono współpracę z licznymi instytucjami naukowymi, dydaktycznymi i samorządowymi (m.in. z IMGW-PIB w Warszawie oraz z Centralnym Ośrodkiem Badań Odmian Roślin Uprawnych w Nowej Słupi).

Oddział Łódzki

Oddział liczy dwudziestu trzech członków. Zorganizowano ogólnopolską konferencję z okazji 70-lecia działalności Polskiego Towarzystwa Geofizycznego: *Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich* (25-26 IX 2017). Współorganizatorem była Katedra Meteorologii i Klimatologii UŁ. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Rektor Uniwersytetu Łódzkiego prof. Antoni Róža l s k i, Prezydent Miasta Łodzi Hanna Z d a n o w s k a, Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk prof. Paweł R o w i ń s k i oraz Dyrektor Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego dr inż. Przemysław Ł a g o d z k i. W skład Komitetu Naukowego konferencji weszli przedstawiciele większości oddziałów PTGeof: A. Dubicki z Oddziału Wrocławskiego, M. Kaszewski z Oddziału Lubelskiego, J. Leśny z Oddziału Poznańskiego, H. Lorenc z Oddziału Warszawskiego, M. Miętus z Oddziału Bałtyckiego w Gdyni, R. Przybylak z Oddziału Pomorskiego w Toruniu, Z. Ustrnul z Oddziału Krakowskiego i J. Wibig z Oddziału Łódzkiego.

W konferencji wzięło udział sześćdziesiąt sześć osób. Podczas dwudniowych obrad, w trzech sesjach tematycznych, wygłoszono łącznie trzydzieści cztery referaty i zaprezentowano dwadzieścia dwa poster. Członkowie Oddziału Łódzkiego wygłosili cztery referaty:

- W. Radziun – *Warstwy opadu podczas wybranych incydentów opadowych na obszarze aglomeracji łódzkiej*;
- K. Fortuniak, W. Pawlak, M. Siedlecki – *Emisja gazów cieplarnianych z mokradł Biebrzańskiego Parku Narodowego w sytuacji ekstremalnie niskich poziomów wody gruntowej – wyniki pomiarów w Kopytkowie w latach 2013-2016*;
- P. Piotrowski – *Opady atmosferyczne w Łodzi na tle poziomych gradientów termicznych*;
- M. Siedlecki, W. Pawlak, K. Fortuniak, P. Piotrowski – *Charakterystyka warunków atmosferycznych w dniach z wysoką ewapotranspiracją w obszarach zurbanizowanych oraz terenach rolniczych i bagiennych*

oraz przedstawili osiem posterów.

Konferencję należy uznać za sukces PTGeof., a szczególnie Oddziału Łódzkiego. Zwraca uwagę bardzo dobra organizacja, pomimo braku dofinansowania ze strony MNiSW.

Ponadto w oddziale zorganizowano dwa seminaria, na których omawiano bieżące sprawy Towarzystwa oraz wygłoszono dwa referaty naukowe:

- J. Szczepańska – *Zmiany reżimu pożarowego wywołane zmianami klimatu w XXI wieku na przykładzie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasu Spalsko-Rogowskie*;
- K. Fortuniak – *Klimat miasta – wpływ na jakość życia jego mieszkańców (z okazji obchodów Dnia Meteorologii)*.

W *Przeglądzie Geofizycznym* ukazały się następujące artykuły autorstwa członków oddziału:

- Degirmendzić J., Kożuchowski K.M., 2017, *Mikrocyrkulacyjne uwarunkowania długo-trwałych fal termicznych w Polsce*, 1-2, 3-28;
- Siedlecki M., Pawlak W., Fortuniak K., Zieliński M., 2017, *Porównanie wybranych metod uzupełniania luk w pomiarach kowariancyjnych strumienia ciepła utajonego w różnych typach środowiska*, 3-4, 179-195;
- Wibig J., 2017, *70-lecie Polskiego Towarzystwa Geofizycznego – Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich (Łódź, 25-26 IX, 2017)*, 3-4, 258-260.

Oddział Łódzki od 2014 r. obejmuje patronatem działalność Studenckiego Koła Naukowego Geomonitoringu (SKNG). W roku 2017 wspólnie z kołem zorganizowano obchody Światowego Dnia Meteorologii, które połączono z finałem całorocznego, internetowego konkursu fotograficznego pt. *Atmosfera – hydrosfera – litosfera*. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem wśród studentów i młodzieży licealnej. W trakcie obchodów, poza wspomnianym referatem K. Fortuniaka, odbył się pokaz przyrządów meteorologicznych, konkurs wiedzy na temat klimatu miasta oraz finał internetowego konkursu *Jaka to chmura?* W obchodach licznie uczestniczyła młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych i studenci.

Członkowie Towarzystwa brali udział w organizowanych przez łódzkie środowisko naukowe kolejnych edycjach *Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki* w Łodzi, na których wygłaszali referaty oraz służyli pomocą studentom SKNG w przygotowaniu konkursów i quizów dla młodzieży. Towarzystwo wsparło dwoje doktorantów Wydziału Nauk Geograficznych, członków SKNG, w ich udziale w prestiżowym, międzynarodowym konkursie łazików marsjańskich – *University Rover Challenge URC 2017*, który odbył się na pustyni Utah w Stanach Zjednoczonych. Nasi doktoranci mieli istotny udział w rozbudowie łazika marsjańskiego, proponując dobór czujników meteorologicznych i czujnika metanu, a także projekt wiertła geologicznego.

Oddział Pomorski

Oddział liczy trzydziestu siedmiu członków, w tym honorowego Gabriela Wójcika. W 2017 roku przyjęto cztery osoby, skreślono sześć, które zalegały z opłacaniem składek i prenumeraty *Przeglądu Geofizycznego*. Jeden członek PTGeof. przeniósł się z Oddziału Pomorskiego do Warszawskiego. Składki członkowskie i prenumeratę *Przeglądu Geofizycznego* opłacono w 86%.

Zorganizowano cztery seminaria naukowe, na których wygłoszono następujące referaty:

- J. Uscka-Kowalkowska, (Katedra Meteorologii i Klimatologii UMK) – *Uwarunkowania meteorologiczne dopływu promieniowania słonecznego w Polsce* (z okazji Światowego Dnia Meteorologii);
- T. Siekierski (Firma Multi) – *120 lat pomiarów temperatury gruntu w Poczdamie* (seminarium w Brodnicy);

- T. Sypniewski (Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy) – *Historia i działalność wodociągów w Polsce oraz sprzęt i akcesoria wodociągowo-kanalizacyjne, począwszy od okresu staropolskiego, aż po czasy współczesne* (seminarium w Bydgoszczy);
- A. Krawiec (Katedra Geologii i Hydrogeologii UMK) – *Wody lecznicze i termalne w Polsce* (seminarium w Toruniu).

Członkowie oddziału uczestniczyli w dwunastu konferencjach krajowych i siedmiu zagranicznych, w tym w konferencji jubileuszowej PTGeof., gdzie wygłoszono cztery referaty:

- B. Pius, A. Araźny, R. Przybylak, W. Marszelewski – *Relacje między temperaturą powietrza i wody w jeziorach Polski Północnej w ekstremalnie ciepłych i chłodnych latach*;
- R. Przybylak – *Zmiany klimatu Polski i Europy w ostatnim tysiącleciu*;
- P. Oliński, R. Przybylak, M. Koprowski, H.P. Dąbrowski, W. Tylmann – *Wybuch wulkanu Kuwae a warunki pogodowe w Europie Środkowej około połowy XV w.*;
- J. Filipiak, R. Przybylak, P. Oliński – *Najdłuższa w świecie kronika pogodowa (1721 do 1786) Gottfrieda Reygera dla Gdańska jako źródło lepszego zrozumienia zmienności klimatu* (wspólnie z Oddziałem Bałtyckim).

Członkowie oddziału opublikowali dwadzieścia artykułów w renomowanych czasopismach, niektóre w języku angielskim. Tomasz Siekierski uczestniczył w wyprawie polarnej UMK na Spitsbergen. Udzielano wywiadów rozgłośniom radiowym i telewizyjnym (lokalnym i ogólnopolskim) oraz prasie, dotyczących najczęściej nietypowych i ekstremalnych warunków pogodowych lub zjawisk atmosferycznych. Uczestniczono w toruńskim *Festiwalu Nauki*. Wygłaszano prelekcje w szkołach i udostępniano zwiedzanie Obserwatorium Meteorologicznego dla młodzieży szkolnej.

Na stronie internetowej oddziału prezentowane są pomiary meteorologiczne z Obserwatorium Meteorologicznego Katedry Meteorologii i Klimatologii UMK (ze średnią dobową liczbą odślon wynoszącą ponad 4700). Wykonywane są średnioterminowe prognozy pogody w Bydgoszczy, np. dla *Gazety Pomorskiej*, *Gazety Wyborczej*, *Polskiego Radia Pomorza i Kujaw*. Udzielano informacji dotyczących aktualnego stanu wilgotności gleby w wybranych regionach województwa kujawsko-pomorskiego i ewentualnych zagrożeń suszą i nadmiarem opadów dla *Gazety Pomorskiej*, TVB i *Radia PiK* (przez cały rok).

Informacje dotyczące działalności Oddziału Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Geofizycznego są dostępne na stronie internetowej Katedry Meteorologii i Klimatologii UMK.

Oddział Poznański

Oddział liczy dwudziestu dwóch członków zwyczajnych. W minionym roku liczba członków zmniejszyła się o jedną osobę, zmarł Wacław Plenzler. Składek członkowskich w roku 2017 zebrano ok. 70%. Oddział znajduje się w okresie poważnej reorganizacji. Zmieniono jego władze i jego siedzibę. Kontynuowano prace z zakresu uporządkowania archiwum i biblioteki podręcznej oddziału.

Członkowie Oddziału wzięli udział w jubileuszowej konferencji z okazji 70-lecia PTGeof. i wygłosili dwa referaty:

- K. Ziemblińska – *Wybór metody odnowienia powierzchni leśnych po wiatrolomach a ich długofalowy wpływ na bilans węgla;*
- J. Leśny – *Analiza występowania ekstremalnych wartości strumienia CO₂ wymienianego między podłożem a atmosferą na torfowisku w Rzecinie.*

Ponadto członkowie PTGeof. J. Olejnik, B. Chojnicki i K. Ziemblińska wzięli udział w XXXVIII Ogólnopolskim Zjeździe Agrometeorologów i Klimatologów.

Oddział Warszawski

Oddział liczy trzydziestu trzech członków, w tym pięciu honorowych: Jerzy Jaworski, Urszula Kossowska-Cezak, Janusz Paszyński, Jan Zieliński, Jerzy Szkutnicki. W roku 2017 zmarł Witold Strupczewski. Składki opłaciło około 60% członków.

Zarząd oddziału wyraża niepokój z powodu malej aktywności większości członków. Jako przyczyny dopatruje się braku możliwości realizowania tematów badawczych. Podkreśla się również niedostateczny napływ młodzieży zainteresowanej pracą w Towarzystwie.

W oddziale zorganizowano seminarium z okazji Światowego Dnia Wody i Światowego Dnia Meteorologii, do którego wprowadzenia dokonała H. Lorenc. W spotkaniu uczestniczył dyrektor IMGW-PIB P. Łagodzki, który w wystąpieniu okolicznościowym zapewnił o gotowości Instytutu do współpracy z PTGeof. Wygłoszono dwa referaty:

- D. Matuszko – *Zrozumieć chmury;*
 - J. Parfiniewicz (IMGW-PIB) – *Trochę o burzach i sprawy bieżące.*
- Podczas kolejnych seminariów wygłoszono następujące referaty:
- W. Szymalski (Instytut Na Rzecz Ekorozwoju Warszawy) – *Strategie adaptacji do zmian klimatu;*
 - W. Oźga (SGGW) – *Stan badań klimatu lasów w Polsce;*
 - W. Dukowicz (Komenda Główna Straży Pożarnej, Dyżurny Operacyjny Kraju) – *Straż Pożarna w obliczu groźnych zdarzeń pogodowych w Polsce;*
 - L. Chojnacka-Oźga (SGGW) – *Metody i kierunki badań w dendroklimatologii;*
 - K. Rykowski (Instytut Badawczy Leśnictwa) – *Narodowy program leśny a zmiany klimatyczne;*
 - K. Pianko-Kluczyńska (IMGW-PIB) – *Długoterminowa prognoza pogody 13 kroków do sukcesu (...lub porażki).*

Członkowie Oddziału Warszawskiego uczestniczyli w konferencji jubileuszowej PTGeof. w Łodzi, wygłaszając dwa referaty:

- H. Lorenc – *Jak powstała kronika Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich w wiekach od X do XVI;*
- U. Kossowska-Cezak, R. Twardosz – *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich (wspólnie z Oddziałem Krakowskim).*

W Przeglądzie Geofizycznym członkowie oddziału opublikowali następujące artykuły:

- Kossowska-Cezak U., Twardosz R., 2017, *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich*, 1-2, 29-43;

- Khodri M. i inni, 2017, *Klimat ostatniego tysiąclecia*, tłumaczenie z francuskiego czasopisma *La Météorologie* – J. Szkutnicki, 1-2, 55-82;
- Kossowska-Cezak U., Osowiec M., 2017, *Wojciech Jastrzębowski jako klimatolog*, 3-4, 237-251;
- Kossowska-Cezak U., Szkutnicki J., 2017, *Alfred Dubicki*, 3-4, 253-257.

Zarząd Główny, podejmując się wydania wspomnianej już wcześniej kroniki R. Girgusia *Wyjątki ze źródeł historycznych*, powierzył jej redakcję naukową U. Kossowskiej-Cezak i H. Lorenc. Prace redakcyjne są w toku, ich zakończenie przewidywane jest na listopad 2018 r.

Zorganizowano wycieczkę do Filtrów Warszawskich, które są znakomitą zabytkiem przemysłowym nadal służącym miastu Warszawa.

Otoczono opieką groby zasłużonych geografów i klimatologów: Władysława Górczyńskiego, Romualda Mereckiego i Wacława Wiszniewskiego, spoczywających na warszawskich Powązkach oraz złożono kwiaty na grobach Antoniego Magiera i Wojciecha Jastrzębowskiego. Przy tej okazji stwierdzono, że grób prof. Władysława Górczyńskiego znajduje się w katastrofalnym stanie, a przecież był to twórca i pierwszy po uzyskaniu niepodległości Polski dyrektor Państwowego Instytutu Meteorologicznego, a od roku 1947 kierownik Katedry Meteorologii i Klimatologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prezes PTGeof. i Zarząd Oddziału Warszawskiego podejmą w najbliższym czasie rozmowy z Dyrektorem IMGW-PIB i Rektorem UMK w celu podjęcia próby renowacji tego zabytku.

Oddział Wrocławski

Oddział liczy pięćdziesięciu sześciu członków, w tym czterech honorowych: Maria Dubicka, Jerzy Pyka, Alfred Dubicki i Laura Radczuk. Jest to obecnie najliczniejszy oddział Towarzystwa. Składki członkowskie uregulowane są w 80%.

W oddziale zorganizowano sześć seminariów naukowych. W spotkaniach brało udział od czternastu do czterdziestu dziewięciu osób, w tym doktoranci oraz licznie reprezentowane grupy studentów Uniwersytetu Przyrodniczego i Uniwersytetu Wrocławskiego. Wygłoszono następujące referaty:

- T. Tokarczyk (IMGW-PIB), Wojciech Jakubowski – *Hydrologiczne zdarzenia ekstremalne*;
- M. Sobik – *Czasowe i przestrzenne zróżnicowanie struktury przychodu wody w atmosferze na przykładzie Sudetów Zachodnich*;
- K. Wolski – *Ocena zagrożenia powodziowego w wybranych kotlinach górskich*;
- K. Sośnica – *Wykorzystanie satelitarnego systemu Galileo oraz innych systemów nawigacyjnych w badaniach geodezyjnych i geofizycznych*;
- T. Przylibski – *Pozaziemskie górnictwo*;
- W. Ciężkowski – *Wody lecznicze Polski*.

Członkowie oddziału uczestniczyli w konferencji jubileuszowej z okazji 70-lecia PTGeof., na której przedstawili pięć referatów:

- Dubicki – *70 lat Polskiego Towarzystwa Geofizycznego*;

- K. Bryś, T. Bryś – *Ekstremalne wartości zmienności z dnia na dzień temperatury powietrza we Wrocławiu w latach 1850-2016*;
 - M. Błaś, M. Sobik, W. Rohm, H. Brenot, E. Trzcina, M. Kryza, H. Ojrzyńska – *Znaczenie kolumnowej zawartości pary wodnej w kształtowaniu rozkładu przestrzennego rozlewnych opadów atmosferycznych w Polsce*;
 - H. Ojrzyńska, M. Błaś, M. Kryza, M. Sobik – *Typy cyrkulacji atmosferycznej sprzyjające dużej zawartości pary wodnej w słupie powietrza (PW) w południowo-zachodniej Polsce*;
 - R. Stodolak, J. Kubicz, K. Wolski – *Zjawisko niżówki jako wyznacznik okresu suszy hydrologicznej w zlewni dolnej Odry i rzek Przymorza Zachodniego*
- oraz zaprezentowali jeden poster.

Członkowie oddziału wsparli nauczycieli szkół różnych stopni i typów w realizacji programu nauczania geografii oraz ochrony środowiska. Odczyty odbywały się również na terenie placówek Uniwersytetu Przyrodniczego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Prelekcje były połączone ze zwiedzaniem wymienionych instytucji i prezentacją badań z zakresu meteorologii, hydrologii, klimatologii, agrometeorologii, hydrogeologii oraz ochrony środowiska.

W styczniu z okazji 80. rocznicy urodzin odbył się uroczysty jubileusz prezesa PTGeof. A. Dubickiego. W marcu obchodzono LXVII Światowy Dzień Meteorologii oraz XXIV Światowy Dzień Wody.

Oddział Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej

Oddział liczy czterdziestu trzech członków, w tym dwóch honorowych: Stanisław Michnowski, Sławomir Maj. Składki członkowskie zebrano w 70%.

W oddziale zorganizowano seminarium *Polska technologia w odpowiedzi na problem śmieci kosmicznych*, czyli misja PW-Sat2, na którym wygłoszono następujące referaty:

- A. Łukasik – *Wprowadzenie i ogólne informacje o projekcie PW – Sat2*;
- E. Ryszawa – *Analiza skuteczności żagla PW-Sat2 i naturalnego czasu życia satelity na orbicie*;
- A. Łukasik – *Mechaniczne aspekty testów satelity PW-Sat2*.

Członkowie oddziału publikowali w wielu renomowanych czasopismach w ramach swojej działalności statutowej. W *Przeglądzie Geofizycznym* ukazały się:

- Michnowski S., Odzimek A., 2017, *Ninel Nikolaevna Nikiforova (1932-2016)*, 1-2, 101-102;
- Borkowski J., 2017, *Zbigniew Wiesław Sorbjan (1946-2017)*, 3-4, 261-262.

Członkowie oddziału byli obecni na kolejnym czerwcowym *Pikniku Naukowym Radia BIS* w Warszawie, a w Instytucie Geofizyki, Instytucie Fizyki UW oraz Centrum Badań Kosmicznych PAN odbywały się otwarte prelekcje w czasie wrześniowego *Festiwalu Nauki* z aktywnym udziałem naszych kolegów z oddziału.

Sekcja Meteorologii PTGeof.

Sekcja, zrzeszona w Europejskim Towarzystwie Meteorologicznym EMS (ang. *European Meteorological Society*), liczy pięćdziesięciu członków z różnych oddziałów.

W bieżącym roku EMS zorganizowało *I European Conference for Applied Meteorology and Climatology: Serving Society with better Weather and Climate Information* w Dublinie. W konferencji wzięło udział szesnaście osób z Polski, w tym troje członków Sekcji Meteorologii. Wygłosili oni pięć referatów i przedstawili siedem posterów. Następną konferencją odbędzie się w Budapeszcie w dniach 3-7 IX 2018 – od piątego do szóstego września zaplanowano Międzynarodowe Forum Towarzystw Meteorologicznych (*5th Global Meeting of the International Forum of Meteorological Societies*).

Podsumowanie

Działalność Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w roku 2017 przebiegała według wskazań walnego zgromadzenia z 21 lutego. Nastąpiły zmiany personalne zarówno w zarządach oddziałów, jak i w Zarządzie Głównym, przede wszystkim z funkcji prezesa zrezygnował A. Dubicki. Zaszły również zmiany personalne i organizacyjne w Komitecie Redakcyjnym naszego czasopisma *Przegląd Geofizyczny*. Dzięki wzmoczonej pracy prezydium Zarządu Głównego i Komitetu Redakcyjnego utrzymano ciągłość wydawniczą. Czasopismo ukazuje się w wersji tradycyjnej oraz w całości w wersji internetowej. Utrzymało również 7-punktową oceną na liście B MNiSW.

Szczególnym osiągnięciem w ubiegłym roku była konferencja z okazji 70 lat działalności naszego Towarzystwa *Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich*, zorganizowana przez Oddział Łódzki przy współudziale Zarządu Głównego. Większość referatów i posterów przedstawili członkowie Towarzystwa. W oddziałach zorganizowano trzydzieści trzy naukowe seminaria i współpracowano ze szkołami różnych szczebli oraz z władzami lokalnymi. Zaproponowano ożywienie działalności konferencyjnej. Zwrócono się z apelem do oddziałów o stworzenie planu konferencji na bieżącą kadencję. Powstała inicjatywa organizacji Szkoły Klimatologicznej, której nadano ostateczną formułę Warsztatów Geofizycznych.

Podjęto inicjatywę wydania kroniki R. Girgusia *Wyjątki ze źródeł historycznych...*, która będzie kontynuacją opracowania autorstwa R. Girgusia i W. Strupczewskiego, obejmującego okres od X do XVI wieku. Redaktorkami naukowymi kroniki zostały U. Kossowska-Cezak i H. Lorenc. IMGW-PIB będzie współwydawcą i sfinansuje druk kroniki, a być może również reprint pierwszej części, której nakład jest od dawna wyczerpany. Przy tej okazji należy wspomnieć o dwustronnej gotowości kontynuacji i zacieśnienia współpracy PTGeof. i IMGW-PIB.

Godne podkreślenia jest wzmoczenie aktywności w Oddziałach Katowickim i Poznańskim, które z przyczyn od nas niezależnych w ubiegłych latach praktycznie zawiesiły swoją działalność.

Jerzy Szkutnicki